

Non incongrue forsan hoc loco de aliis quoque sub aquis navigandi artificijs diceremus. Sed, quando in omnium fere manibus sunt, quæ modo laudatus P. Schottus l. paulò antè cit. Syntag. II. Pragm. XV. & seqq. itemque Techn. Curios. Lib. VI. de Navi Drebelliana, Mersenniana, Melitensi, Rotodamensi, Antwerpiana &c. fusè differit, ea saltem his addere duximus operæ pretium, quæ habet *Honoratus Fabri* scient. Phys. Tract. I. Lib. IV. Prop. CXXIII. Construi potest navigium, quod aliquando aquis, mœre solito, innatet, aliàs verò prorsus immergatur, rursusque ad libitum naucleri emergat: Hoc navigii genus ante aliquot annos, non sine hominum stupore prodiit, cujus artificium in eo positum est, quòd modo gravius modo levius evadat; gravius certe cum appensa pondera ex laqueari navigii in libero aere pendent; levius verò cum eadem pondera demittuntur in mare, per foramina saccis coriaceis instructa, qui scilicet modo stringi, modo laxari possint &c.

AUCTARIUM XI. TENTAMINIS.

AD III. PHÆNOM.

Non est dissimulandum hic, in explicandis potentiarum viribus nos magnam partem esse sequutos Ingeniosissimi Nostri WEIGELII deductionem, quippe planam & facilem, adeoque præsentì nostro Instituto accomodatissimam, quam videre est in parte altera Tractatus Germanici quem inscripsit, *Vorstellung der Kunst- und Handwerke/ &c.* quæque (quod modum, non fundamenta, deducendi attinet) parum recedit à deductione Nobilissimi Cartesii, cujus Explicationem Machinarum alioqui sparsim in ipsius Epistolis etiam obviam, ante hos annos quinque, Vir Clarissimus, Joh. Daniel Major Phil. & Med. D. Kilix Holfatorum edidit. In qua quidem duo præcipuè sunt, Ingenio Cartesii propria; alterum est hoc peculiare & generale principium, ejus judicio totius Staticæ universale fundamentum: *Nec majorem, nec minorem vim requiri ad aliquod corpus grave certam ad altitudinem elevandum, quàm ad elevandum alterum minus grave ad altitudinem tanto majorem, quanto ipsum minus grave est; vel ad elevandum aliud gravius ad altitudinem tanto minorem* e. g. vim eandem quæ potest pondus aliquod centum librarum ad duorum pedum altitudinem elevare, posse etiam ducentarum librarum pondus ad pedis unius altitudinem elevare, aut verò quinquaginta librarum ad quatuor pedum altitudinem, & sic de cæteris, siquidem illis legitimè applicetur h. e. uti in Part. I. Epist. LXXIV. porrò mentem suam explicat, unam eandemque virtutis quantitatem quæ ponderi alicui ad pedis unius altitudinem attollendo sufficit, non sufficere (NB.) eandem numero